

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

30. De mutatione, translatione, erectione, & suppressione Ecclesiarum, vel
beneficiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

eisdem literaturae illorum, vita & cetera necessaria examinentur. Quod si, inquit, praedicta Ecclesia Parochiales vniuersae fuerint Canobis Mendicantium Regularium, possint à Superioribus illorum Conuentuum ex ipsis Religiosis Mendicantibus nominari, qui Ecclesiae Parochialibus vniuersis inseruiant. Eos tamen Episcopus, vel eius Vicarius praemisso examine approbabit, & superiores ad nutum eos auertere poterunt. Idem, inquit, iuris sit, si Parochiales Ecclesiae vniuersae canobis Monachorum: dummodo tamen cum Monacho tanquam Vicario in Ecclesia Parochiali coniuncta constitutio alij quatuor habeantur.

Quarto quaeritur, Quibus ex causis coniunctio Ecclesiarum dissolui queat? Respondeo, distinguendum esse: Si coniunctio sit facta, eo quod tenues essent fructus Ecclesiarum, illis excrementibus coniunctio dissoluetur, capit. Cum N. de constitutioni. Et Clemen. Ne in agro. §. ad hac. de statu Monacho. si ob pestem, vel bellum, vel pericula, aeris intemperiem, vel soli sterilitatem deficientem populo Ecclesia sit alteri coniuncta: postea redeunte populo, coniunctio dirimetur, capit. Quia. de Religios. domibus, & capit. vltim. de Parochijs. Item h. coniunctio coepit esse Ecclesiae noxia, dissolui iure potest: vt si fraudentur eleemosynae, si tollatur, & pereat hospitalitas, si Religio relaxetur, capit. 1. Ne sede vacante. Et cap. de Monachis, de praben. Item ob necessitatem euidentem, vel ob magnam vilitatem conferuandam, vel ob offensionem multorum tollendam, iure coniunctio dissoluitur, ca. Exposuisti, Et cap. Vacante. de prab. causa tamen probari debet, vt ait O'grad. cons. 261.

Quinto quaeritur, Quisnam possit Ecclesias, vel beneficia coniuncta disungere? Respondeo, Papam, Episcopum etiam iure suo, Legatum à latere: qui sicut coniungere Ecclesias possunt, sic & disungere. Quares, An Episcopus possit dissoluere coniunctionem Ecclesiarum non solum à se factam, sed etiam à Papa vel Legato? Respondeo, posse: nam Papa coniungendo noluit Ordinarij potestati derogare. Federicus cons. 263. Petrus Perusinus in tractat. de vniouib. c. 4. Rebuff. in Praxi beneficior. tit. de vniouib. reuocatis. n. 16. Quares, An Collegium Canonicorum sede vacante possit Ecclesias coniunctas diuidere? Respondeo posse, vbi causa subest. Ita Rebuffus ibidem nu. 19. Ceteri vero Ordinarij Episcopo inferiores quomuis consuetudine, praescriptione, vel privilegio possint Ecclesias coniungere, nequeunt tamen coniunctas disungere. Idem Rebuff. ibid. n. 20. Si ecclesiae item sint Cathedrales, vel exemptae, eas nequit Episcopus coniungere, sic nec earum coniunctionem dirimere. Sicut etiam seclusa omni contraria consuetudine non potest, sine Collegij consensu ecclesias coniectere, sic nec coniunctas dissoluere. Rebuff. ibid.

Sexto quaeritur, Quisnam citari, & vocari debeant cum beneficium coniunctum disungitur? Respondeo, eos esse vocandos, quorum interest eam coniunctionem non rescindi, c. vlt. de elect. in 6. In primis igitur vocandus est Praelatus vtriusque diocesis; si beneficium ad duas spectet dioceses, c. 1. Ne sede vac. Et c. Sicut vnire. de excess. Praelato. patronus item vocandus est; quia sua interest, cum ad eum Ius patronatus redeat. Similiter tum is, qui Ecclesiam possidet coniunctam, tum eius Vicarius, qui in ea commoratur & residet, quia vtriusque interest. Praeterea cum Papa coniunctionem Parochialium Ecclesiarum dissoluit, solet clausulam adijcere: Dummodo qualibet earum ad Clericum commode sustentandum sufficiat.

CAP. XXX.

De mutatione, translatione, erectione, & suppressione Ecclesiarum, vel beneficiorum.

Sciendum est genus quoddam esse acquirendi beneficium, cum vna Ecclesia in aliam mutatur, vel cum vna Ecclesia erigitur, vel alio transfertur.

Primo quaeritur, Quid ecclesiarum mutationis nomine veniat. intelligendum? Respondeo, aliquando contingere, vt ecclesia Regularis in saecularem mutetur, vt e contrario. Item ecclesia Collegialis aliquando in Cathedrali transtansit, vel contra ecclesia itidem simplex aliquando in Parochiale conuertitur, & Parochialis in Collegiatam. Conuentualis vniuersi Religiosi Ordinis in Conuentualem diuersi instituti & professionis: & haec dicuntur ecclesiarum mutationes.

Secundo quaeritur, Penes quem sit ius, & auctoritas ecclesiarum mutandi? Respondeo, penes solum Papam ius esse mutandi aliquam ecclesiam in Cathedrali: quia talis ecclesia non est, nisi in ea creetur episcopus: at episcopus, solus iure auctoritate creari possunt. Solus item Papae ius habet Cathedrali ecclesiam in non Cathedrali mutandi: quia solus Papae est episcopos deicere, vel Episcopatus supprimere, & extinguere. Solus item Papa potest ecclesiam aliquam in Collegiatam mutare: quia collegiata ecclesia non erigitur, nisi principalis aliqua dignitas in ea instituat, cuius sit totius ecclesiae Collegiatae praesens: at huiusmodi dignitates non nisi Papae auctoritate creari possunt. Solus itidem Papae est, ecclesiam aliquam in Regularem conuertere, & e contrario: quia Regulares ecclesiae modo sunt exemptae, & eadem ratione solus Pontifex ecclesiam Regularem vniuersi Ordinis, & instituti, mutat in alteram diuersae Religionis, & professionis.

Ceterum ecclesias alias inferiores potest episcopus proprio iure mutare, cum ius habeat, & auctoritatem ecclesiarum in sua ditione constitutas administrandi, & regendi. Potest igitur episcopus simplicem ecclesiam in Parochiale mutare, & e contrario. c. ad audientiam. 1. de ecclesiis adificatis. at necesse est, vt Parochi primae ecclesiae, & secundae consensus interueniant, alioquin enim damno asseretur. Item opus est, vt damnus, quod accipit Patochus, re alia compensetur, si quidem aliquid ipsi detrahitur, ac proinde dari aliquid debet, vt de commode sustentetur.

Tertio quaeritur, Quibus de causis ecclesiae aliae in alias mutantur? Respondeo, id fieri, vel ob euidentem necessitatem, vel ob magnam vilitatem earum. Velut si Patochus ecclesiam deieruerit ob bella assidua, ob pestem frequenter saeuientem, & aeris intemperiem, soli sterilitatem, aquarum inundationem, ebrosos hostium incurfus, c. Ecclesiam. §. 7. c. Mutationes. c. episcopus. Et c. Soias. ad. causa. 9. 1. Eisdem porro causis, quibus ecclesia vna in aliam mutatur, potest quoque mutari rescindi, vt si populus redierit.

Quarto quaeritur, Quis possit Ecclesias erigere? Respondeo, Metropolitanas quidem & Cathedrales, & collegiatas solum Papae. c. 1. ne sede vacante. Et c. Quod translationem. de officio Legati. ceteras ecclesias inferiores, Parochiales scilicet aut simplices, ius habent episcopi erigendi, conuentuales ecclesiae Regulares olim quidem episcopi auctoritate erigebantur: modo vero, quia sunt ab episcopo exemptae privilegij Romanorum Pontificum imperatus Superiorum Regularum auctoritate eriguntur. Ecclesia autem non erigitur, nisi idonea dos à fundatore, vel alio assignetur, quae sufficiat ad Clericos ipsius ecclesiae commode sustentandos, Imo si fundator dotem non dederit, compelli potest ad dandum: nam eo ipso quod ecclesiam extruxit, ei se tacite ad dandum dotem obligauit, c. Cum sicut. de consec. ecclesiae vel altaris. Quod si episcopus, sine vlla dote ecclesiam fundari permiserit, eam dotare debet ipse, aut quomodo cunq; suis impensis sustentare. Item quando ecclesia Collegiata Rom. Pontificis auctoritate constituitur, certum numerum Canonicorum, vel ipse Papa per se instituit, & creat, vel ipse alijs committit, vt id faciant. Collegiata ecclesia absq; numero Canonicorum certo, vel incerto non erigitur.

Quinto quaeritur, Quis possit ecclesiam ex vno loco ad alium transferre hoc est, facere, vt Beneficarij ex vna ecclesia ad aliam transeant? Respondeo, & eccles. Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas, & ceteras exemptas solum Papam transferre posse. Sic etiam episcopi, & alij

Superiores, non nisi auctoritate Papæ transferuntur, e. i. de translatione. episcoporum. Item, qui sunt præditi dignitatibus, etiam inferioribus, sed exemptis, sola auctoritate Papæ ad alias ecclesias transeunt. Inferiores vero Prælati non exempti, imo in vniuersum Beneficijs, ad alias ecclesias transire iure non possunt, sine episcopi consensu, sine quo suis se beneficijs abdicare nequeunt.

Sexto quaeritur, An Generalis Vicarius episcopi, possit facultatem concedere Clericis Beneficijs sibi subiectis, transeundi ad aliam ecclesiam: hanc quaestionem supra dilecti lib. 4.

Septimo quaeritur, An Collegium Canonicorum sede vacante possit prædictam facultatem Clericis Beneficijs dare: Hinc quoque quaestioni supra factis. lib. 4.

Octauo quaeritur, An iure communi cautum sit, ne episcopi ad alias ecclesias transeant? Respondeo, cautum esse, nisi iusta & debita causa, & auctoritate legitima transferantur: ut constat ex Concil. Nicæno. c. 15. Sardicensi. c. 1. Antiocheno, c. 16. & 21. Chalcedonensi, c. 5. Carthagenensi 3. c. 38. Item, episcopi, e. Propter quæ 1. Porro huiusmodi episcoporum translationes, iura perniciosas appellant, quia clericis auaritiæ, & ambitionis datur occasio, & quia ex eis ecclesiarum detrimenta non pauca nascuntur quia cum episcopi soleant ex vna ecclesia ad aliam transferri, inde fit, vt quasi alieni, & mercenarij pastores ecclesias sibi commissas gubernent: eo quod de transitu ad aliam ecclesiam subiinde cogitant.

Nono quaeritur, Quibus de causis episcopi licite transferantur? Respondeo, his de causis. Primo, si continuus bellis, vel crebris hostium incurrib. diuexentur, e. trib. de consecr. dist. 1. Secundo, ob intemperiem aeris, e. Quorumdam dist. 74. Tertio, ob malitiam populi suum Pastorem, vel episcopum odio prosequentis & maletractantis, e. cap. tra. vos, 25. quaest. 2. cap. Siens. 7. quaest. 5. Modo vero frequentiores solent esse episcoporum translationes, aliis de causis: quæ qualescæ sunt, & quam iuste, viderint ipsi.

Decimo quaeritur, An episcopus, aut Canonicorum Collegium possit numerum augere contra statutum, quo cautum est, ne plures Canonici fiant? Hanc quaestionem tractauit Abbas in e. Cum accessissent nu. 4. de Constitut. post eum Felinus ibidem. Respondeo, licite posse, si certum illum numerum nec iurauerunt, nec Papa confirmauit, vt patet ex cap. Cum accessissent, de Constitut. in v. cap. Dilecto cap. Vacante, de Præben. Sed quid si iurauerunt se contra statutum suum, nunquam numerum Canonicorum maiorem facturos? Respondeo, cum Abbate distinguendum esse, Aut iurauerunt se illum numerum nunquam aucturos, & tunc si augeant, perituri sunt, sed ratum est, & firmum, quod faciunt: aut iurauerunt se statutum de certo numero Canonicorum seruaturum, aut numerum nunquam aucturos, vt in statuto continetur, & tunc augendo numerum perituri non sunt, eo quod statutum abrogant, quo sublato, prædictum numerum augeant, ac proinde iustitandum non violant. Idem iuris est, si iurauerint se nunquam numerum aucturos, prout in statuto continetur.

Quid vero, si statutum sit Papæ auctoritate confirmatum, poteruntne illi etiam numerum augere? Respondeo, e. eodem Abbate, posse: quoniam Papa confirmando statutum nequaquam nouam legem condidit, sed statutum à Canonicis, vel episcopo positum approbavit, nisi Papa id statutum confirmando, clausulam addiderit: (Quod si aliter fiat, irritum sit, & inane,) vt habetur in cap. dilecto de præben. Tertio quis dubitet, An possint augere eum numerum Canonicos, si statutum sit iuratum, & Papæ auctoritate firmatum? Respondeo, item Auctor, posse: quoniam sicut singula seorsim non obstant, quo minus possint numerum augere, nec simul coniuncta poterunt obstat.

Quarto, quaerit aliquis, An possint augere numerum, etiam si statutum fuerit Papæ auctoritate munitum, clausula adiecta: Si secus fiat, nullius sit momenti, cum redditus annui præbendarum quas vocant, excreuerint, ita vt sint veterimi facti? Respondeo, posse quoniam clausula

adiecta à Pontifice, intelligitur, si secus fiat sine causa iusta & debita, irritum sit. At cum proventus sunt facti vbetiores, iusta causa est numerum augendi. Vltimo si quaeras, An Collegium Canonicorum, vel episcopus possit nouam dignitatem creare? Respondeo etiam Abbas: nouam, quæ non sit ex numero earum, quæ sunt instituta, creare non posse, hoc est, quæ sit functione, re, & nomine noua, vt puta si statuatur, vt in ipso eum Ecclesia sint aliqui Cardinales Canonici. Hoc enim solius est Papæ, qui omnes dignitates Ecclesiasticas instituit, capitulo primo distinctione vigesima secunda. Nouam tamen quæ sit ex numero earum, quæ sunt instituta possunt creare, v. g. Si vnus, aut alter sit in ecclesia Archidiaconus, vel Archipresbyter, vel Personatus, possunt creare secundum, aut tertium Archidiaconum, Archipresbyterum, vel Personatum. Sed nec hanc nouam dignitatem creare queunt, sine consensu cæterorum quorum interest. Nam ipse etiam Papa in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata dignitatem non erigit nisi adiecta clausula. Vt id fiat sine damno aliorum; ac proinde ne fiat citra illorum, quorum interest, consensum.

Quæres, An nouam dignitatem in ecclesia Cathedrali, vel Collegiata creare possit episcopus, sine vlla alia iusta causa nisi vt cultus diuinus augeatur? Glossa in e. Cum olim de Consuetudi. sentit, non posse, quoniam ibi episcopus à Papa facultatem impetrandam curauit, vt in ecclesia Londoniensi nouam dignitatem erigeret. Item quoniam noua dignitas creati non potest, quin cæteris ea creatio noceat. Cæterum probabilius est, quod Antonius, & Abbas in eo tradiderunt, posse, quia cultus Diuinus augeatur, & cæteris parum, aut nihil detrahatur, aut officites tamen vt cautius fiat, Papa sepe constituit.

Vndecimo quaeritur, An episcopus possit Canonicorum numerum minuire? Respondeo, si iusta subest causa, posse, secus non item, velut, si redditus annui Canonicorum facti sint tenues: nam sicut eo ipso quo facti sunt vbetiores, Canonicorum numerus licite augeatur, vt diuinus cultus in ecclesia sit maior sic etiam, si redditus decreuerint, numerus Canonicorum iure minuitur, vt redditus tantum sint, quanti sufficiant ad Canonicos honeste, & commode sustentandos.

Duodecimo quaeritur, An episcopus, vel Canonici possint aliquam dignitatem in ecclesia Cathedrali, vel Collegiata suppressere, & extinguere? Respondeo posse: ut constat ex e. Cum accessissent, de Constitut. dignitas, vel Canonicatus, & quoduis beneficium tunc suppressitur, ac extinguitur, cum sit, vt amplius non sit, & redditus eius ad vtilitatem Personatum, vel Canonicorum, vel clericorum destinatur: ac proinde nunquam amplius suppressum, aut extinctum beneficium vacat, quoniam amplius non est.

Decimo tertio quaeritur, An si numerus Canonicorum sit auctoritate Papæ constitutus, vel confirmatus, possit ab episcopo, vel Canonicis minui, vel suppressi? Respondeo, posse, cum iusta subest causa, quando redditus nempe decreuerint. Et idem iuris est de dignitate auctoritate Papæ creata: quæ dignitas, iusta etiam de causa suppressi, & extingui potest.

Decimo quarto quaeritur, An Episcopus, vel Collegium Canonicorum possit numerum minuire, vel dignitatem aliquam extinguere, si præbendæ sint ex bonis licitis alterius fundatæ, & institutæ? Respondeo minime, si ne consensu fundatoris, vel hæredis, solum enim id facere quando præbendæ sunt ex communibus Canonici eorum bonis fundatæ, vel ex bonis episcopi, aut ipsius Ecclesiæ institutæ. Hæc ex Abbate, Felini, cæterorum, quo sententia loco citato.

Decimo quinto quaeritur, An possit episcopus beneficium suppressere coniungendo mensæ suæ soli, vel suæ mensæ, & simul mensæ Collegij Canonicorum? Respondeo, minime. Id enim est in Cl. Si vna, de reb. Eccles. non aliter interdictum, ita vt irritum sit, si fiat. Potest tamē cui libet

alteri praebeant, dignitati, Capellanis, vel beneficio annectere, & coniungere, sicut vnire, de excess. praelat. potest etiam ita suppressere, vt eius redditus perpetuo impendantur in vltus fabricae ecclesiae ipsius, colitur ex Clem. si vna, modo citata.

CAP. XXXI.

De commendationibus, quibus Ecclesia, vel beneficia in perpetuum, vel ad tempus alicui commendantur.

Sciendum est, esse modum quandam acquirendi beneficium, quo ecclesia commendatur alicui, vt eam non tituli, sed commendationis iure in perpetuum, vel ad tempus sua cura, & diligentia administret.

Primo quaeritur, Quot modis ecclesiae, vel beneficia commendantur? Respondeo, duobus, Ad tempus scilicet, vel in perpetuum. Ad tempus alicui commendatur ecclesia; cum Pastore, vel debito sibi ministro destituta, vel viduata, alterius fidei & curae committitur, donec idoneum Rectorem acceperit: ac proinde is cui Ecclesia commendatur, veluti depositarius censetur, apud quem est deposita ecclesia, habetur item tanquam custos, tutor, siue curator. Commendatarius, cui ecclesia ad tempus administranda committitur, non dicitur Beneficiarius, quia nec primo, nec sibi possidet, Rota in decisionibus. 244. in Antiquis. nihil enim aliud est commendare, nisi deponere. l. Commendare ff. de verbo, significat. l. Lucius, ff. de posit. Is autem qui deponit, est dominus rei depositae. l. Res commendata. ff. Commodati. Porro commendatur ecclesia in perpetuum, cum committitur alicui, vt eam administret, & regat, dum viuat. Hoc modo commendatur ecclesia ob bonum eius cui gubernanda committitur: at vero primo modo commendatur ob bonum ipsius ecclesiae commendatae.

Secundo quaeritur, An noua sit res, & olim iniurata, ecclesiam commendare? Respondeo, rem esse antiquam, commendare ecclesiam alicui ad tempus regendam. Et enim Greg. Lita commendauit Panoormitanam ecclesiam, vt patet ex cap. Obisum, dist. 61. Item ecclesiam Neapolitanam li. 11. Epist. 7. ecclesiam Terracinensem c. Relatio, & c. Illud, 21. q. 1. Pelagius I. episcopo Mellanenensi commendauit ecclesiam Catanensem, c. Catanensis, dist. 61. Apud Nicephorum li. 11. Historia Ecclesiastica, extat epist. Athanasij, vbi ait, sibi additam, & commendatam ecclesiam administrandam. In Historia Francorum, & in vita S. Remigij legitur, eum cum esset episcopus Remensis, septem annis ecclesiam aliam commendatam rexisse. Item c. Qui plures 21. q. 1. Decretum memoratur Leonis Quarti, vt vnus possit duas ecclesias habere, vnam iure tituli, alteram iure commendationis: Et hic, cui commendatur ecclesia, suae administrationis reddere rationem cogebatur, quippe qui tanquam depositarius, & custos ecclesiam administrabat. Modus vero quo alicui in perpetuum commendatur ecclesia, res noua est & praeter Canones, vsu & consuetudine in ecclesiam inducta.

Tertio quaeritur, Ad quantum temporis spatium, Parochialis ecclesia iure commendari queat? Respondeo, ad sex menses tantummodo, c. Nemo, de elect. in sexto. Quares, An sex mensibus elapsis possit episcopus Parochialem ecclesiam ad alios sex menses commendare? Respondeo cum Glossa in praedicto c. Nemo. minime; nam esset in fraudem legis, qua constituitur in c. Commissa, de elect. in sexto. Hoc tamen locum non habet cum episcopus ecclesiam Parochialem commendat, eo quod Rector eius sit vel mente captus, vel absens nullo relictio Vicario: tunc enim episcopus ius habet ecclesiam commendandi quandiu durat Rectoris amentia, vel absentia, etiam finito semestri. Item Collegium Canonicorum sede vacante potest ecclesiam Parochialem commendare etiam post sex menses elapsos, si post semestre finitum, nondum fuerit creatus Antistes, deinde Parochialis ecclesia non potest episcopi auctoritate

commendari, nisi Clerico etate legitima habenti, videlicet, annum vigesimum quintum aegenti, Glossa eodem c. Nemo cit. & non nisi ad Sacerdotium promotus, vt possit interim sacerdotis munus, & officium obire. Glossa in praedicto c. Nemo. Praeterea, non potest episcopus nisi vniam tantum ecclesiam Parochialem commendare, nec nisi euidenti necessitate, & vtilitate ipsius ecclesiae cogente, praefato c. Nemo.

Quarto quaeritur, An ecclesia commendata omni ex parte naturam, & conditionem depositi sequatur? Respondeo, minime: nam Commendatarius potest ex redditibus ecclesiae commendatae impensas facere, alimenta capere, debita soluere, sicut is, qui iure tituli ecclesiam obtinet: quae non potest depositarius ex rei depositae suilib. Archidiaconus in c. Quis plures 21. q. 1.

Quinto quaeritur, An Commendatarius titulum Ecclesiae commendatae habeat? Respondeo, Iuris Pontificij consultos Italos communi consensu docere, commendatarium non habere titulum, Gallos vero oppositum docere, videlicet ratione commendationis ecclesiam iure & loco tituli obtineri, & quia genus quoddam tituli Canonici sit, ecclesiam commendatam habere. Hinc oriuntur multae differentiae: nam apud Gallos commendatarius pro Beneficiario habetur: vnde si fuerit episcopus, vel abbas, simpliciter Praelatus censetur, apud Italos Commendatarius pro praelato, vel Beneficiario non habetur. Deinde, in Gallia, cum commendatarius de viuis excedit, ecclesia commendata vacare dicitur; in Italia vero, non item. Vnde si commendatarius in Curia Romana moratur, non iudicatur ecclesia Commendata in praedicta curia vacasse, sed ibi, vbi primum vacauit, antequam commendaretur: & de contrario, si Commendatarius extra curiam Romanam obierit, ecclesia dicitur in praedicta curia vacasse, si reuera in ea vacauit, antequam commendaretur. Ideo ex sententia Italorum, Commendata ecclesia nequit commutari cum alia, quae iure tituli habeatur: at secundum Gallos, ea ecclesia commutari potest, quia commendatarius secundum eos, est verus titulus. Canonici. Item Commendatarius, perpetuo comorari, & residere in ecclesia non cogitur, & simul cum ecclesia commendata alteram habere iure potest ratione tituli, cum tamen vniusque titulum nequeat obtinere: quamuis, vt dixi superius, Concil. Trij. circa hoc quaedam statuerit.

Sexto quaeritur, An ecclesia commendata tanquam vacans impetari, & obrineri queat? Respondeo, si quis eam impetret nulla facta mentione commendationis, impetratio subreptitia iudicatur, ac proinde irrita & inanis. Archidiaconus, Dominicus, Francus in c. Nemo, de elect. in sexto, & Calderinus consilio sexto, & 30. de Praben. Quoniam licet secundum Gallos, ecclesia commendata, tanquam vacans habeatur, debet mentio fieri, etiam si solum ad tempus fuerit commendata, eo quod Papa iuri alicuius derogare non creditur, c. Super eo, de offic. iud. deleg. & c. Quamuis, de rescriptis, in sexto. Idem, quia ecclesia commendata non omnino vacare dicitur, cum eius possessionem, & administrationem Commendatarius habeat. Quares, An episcopus, qui ad sex menses commendauit ecclesiam, possit eam nutu suo ante semestre tempus reuocare? Respondeo Rubuffus in Praxi benefice part. prima, titul. de Commend. numero 58. minime; quia est secundum Canones ad sex menses commendata, cap. Dudum, de elect. in sexto, nisi episcopus commendauerit, clausula adiecta. Donec ipse voluerit: tunc enim commendasse videtur ad nutum suum intra sex menses. Alij vero sentiunt eum posse simpliciter reuocare: at Commendatarium perpetuum ipsa etiam Papa, sine causa iusta non auouet.

Septimo quaeritur, An ecclesiam quam Romanus Pontifex commendauit, possit episcopus conferre post elapsum tempus, intra quod est commendata? Respondeo, minime: quia eo ipso, quod Papa commendauit, censetur ecclesia affecta, vel referuata, hoc est ipsius iuri, & potestati iri subiecta, & obnoxia, vt eam nullus conferre queat.